

STATENS PENSJONSFOND UTLAND

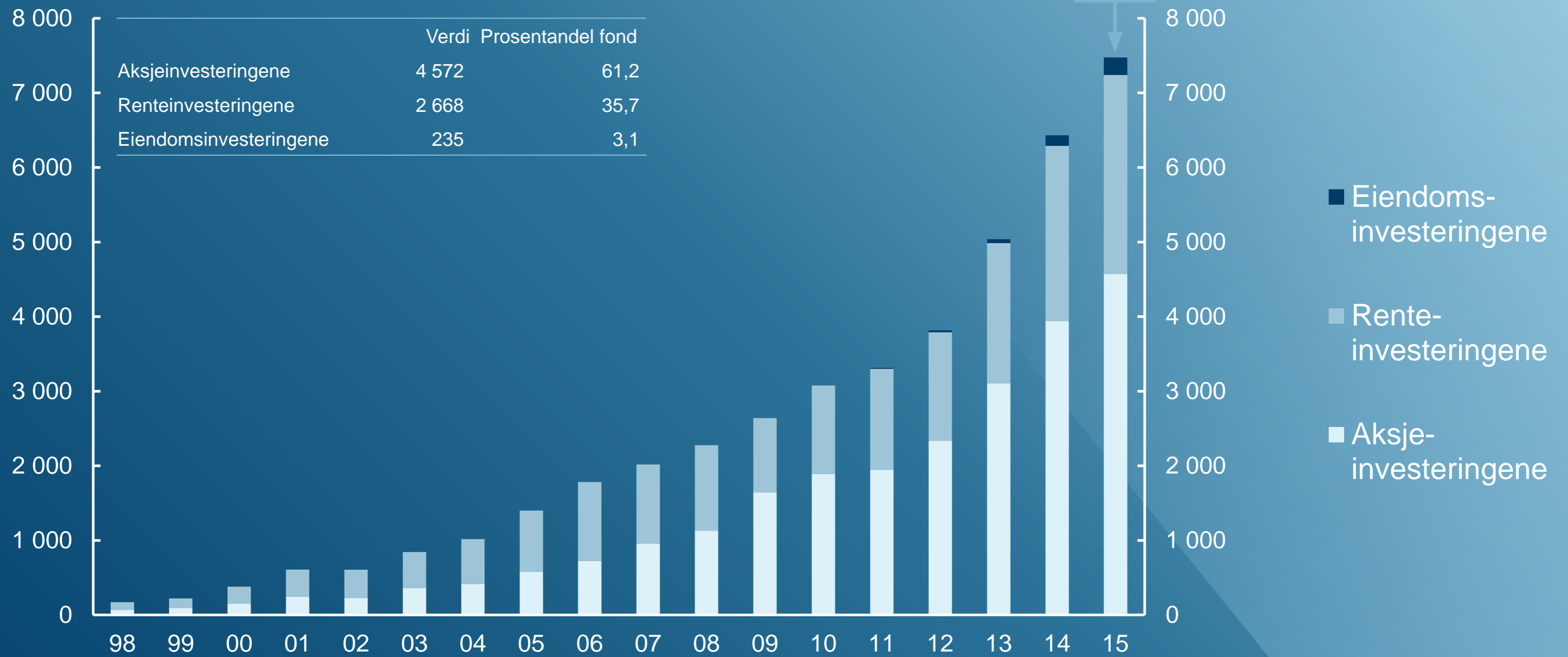
ÅRSRAPPORT 2015

PRESSEKONFERANSE
OSLO, 9. MARS 2016

Markedsverdi

Per 31.12.2015. Milliarder kroner

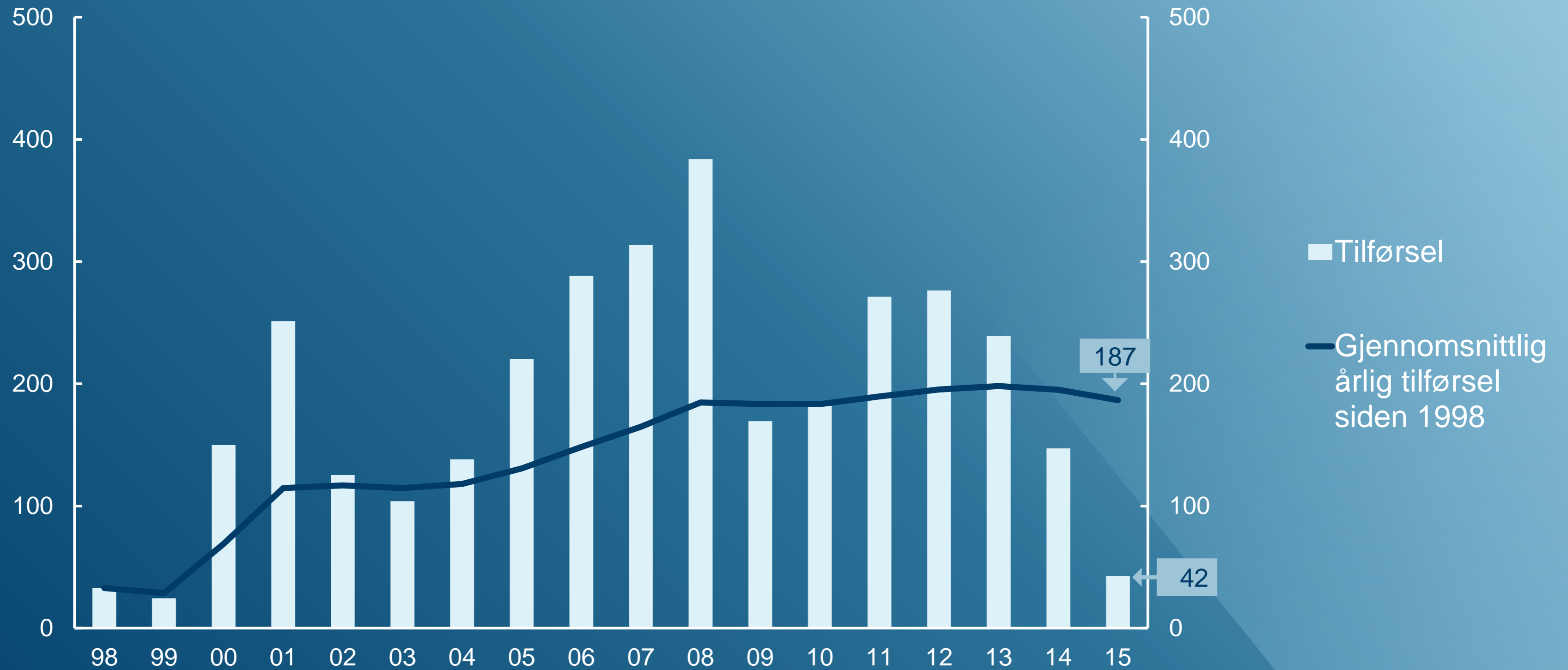

Kilde: Norges Bank Investment Management

Tilførsel

Milliarder kroner

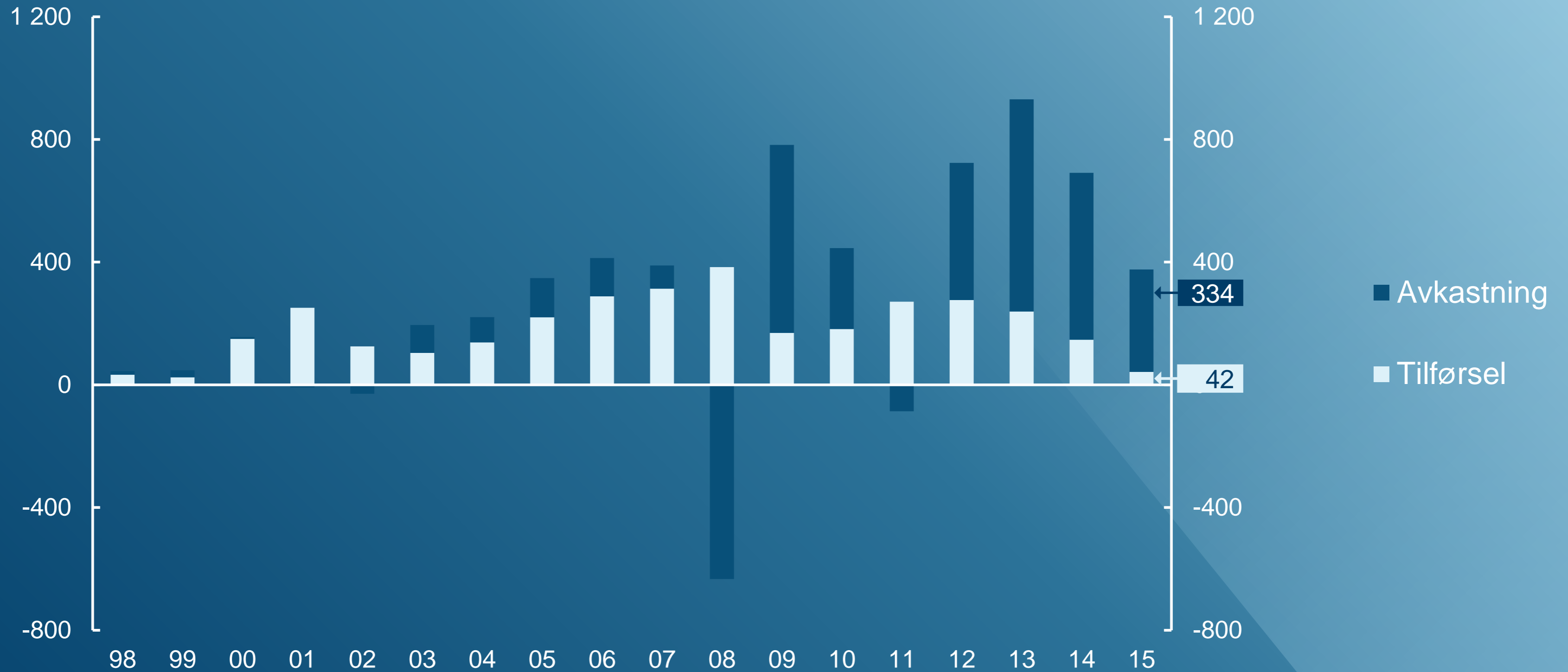

Kilde: Norges Bank Investment Management

Tilførsel og avkastning

Milliarder kroner

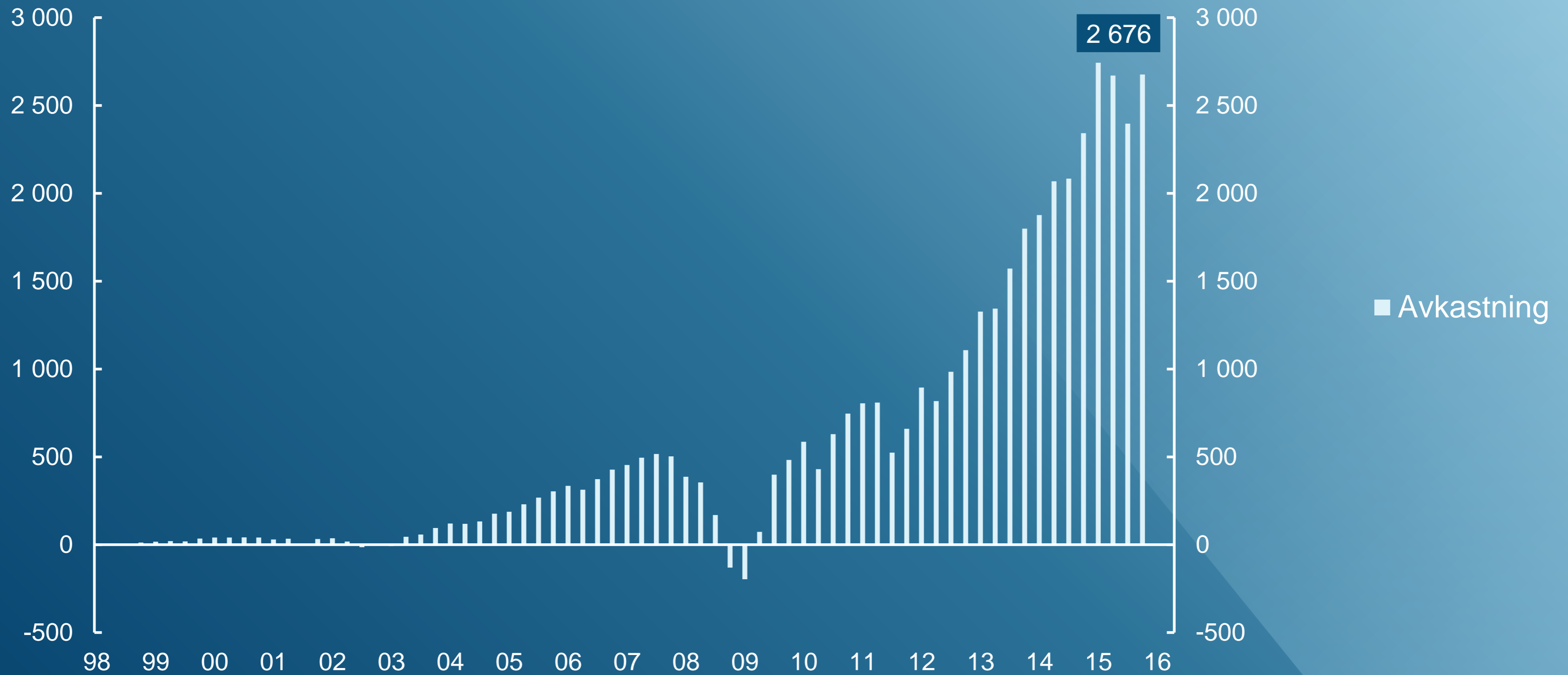

Kilde: Norges Bank Investment Management

Akkumulert avkastning

Per 31.12.2015. Milliarder kroner

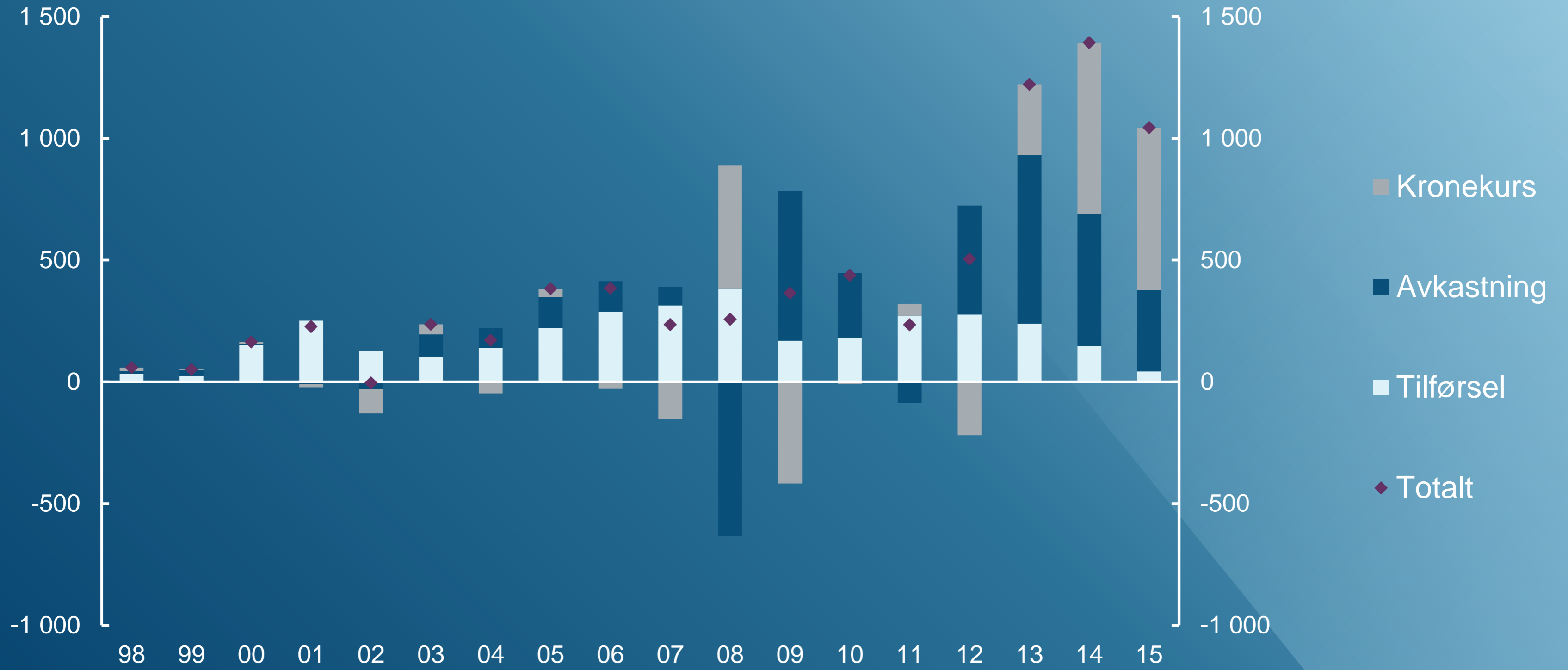

Kilde: Norges Bank Investment Management

Årlig endring i markedsverdi

Milliarder kroner

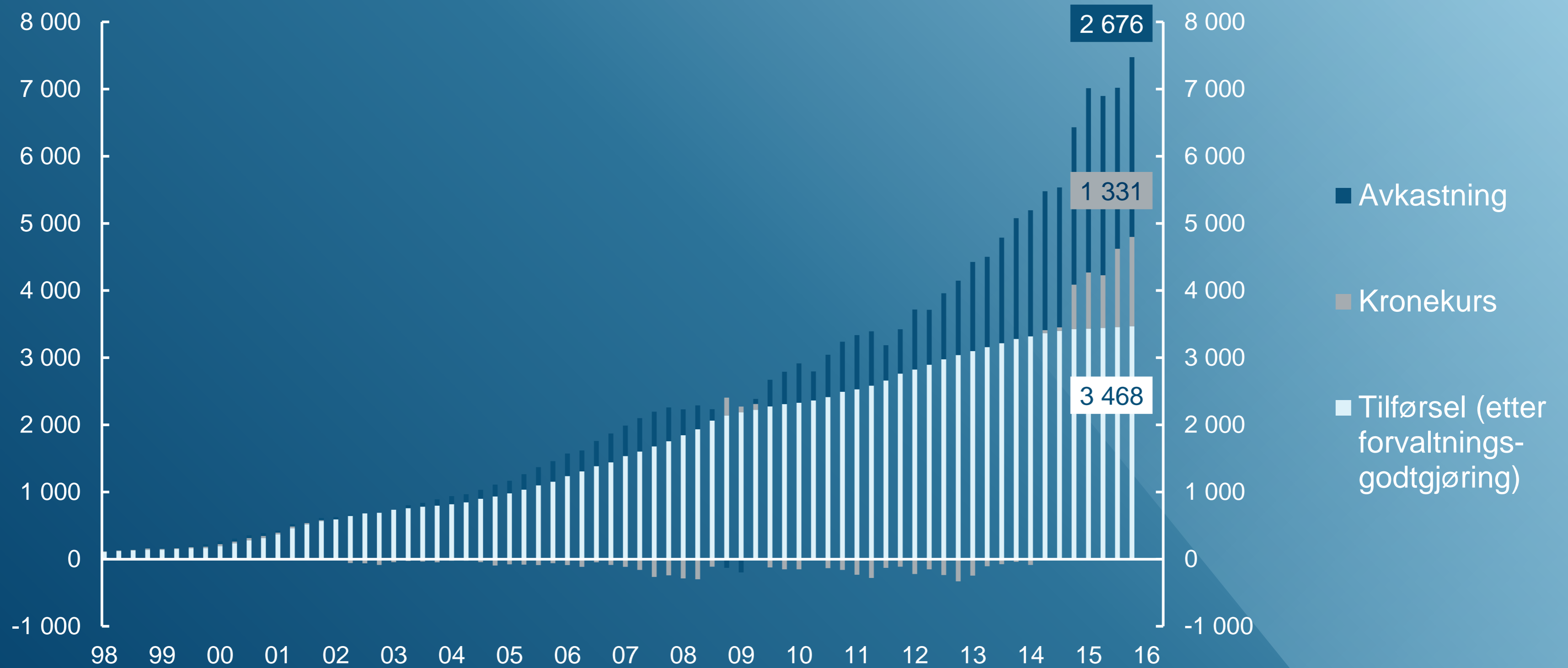

Kilde: Norges Bank Investment Management

Akkumulert markedsverdi

Per 31.12.2015. Milliarder kroner

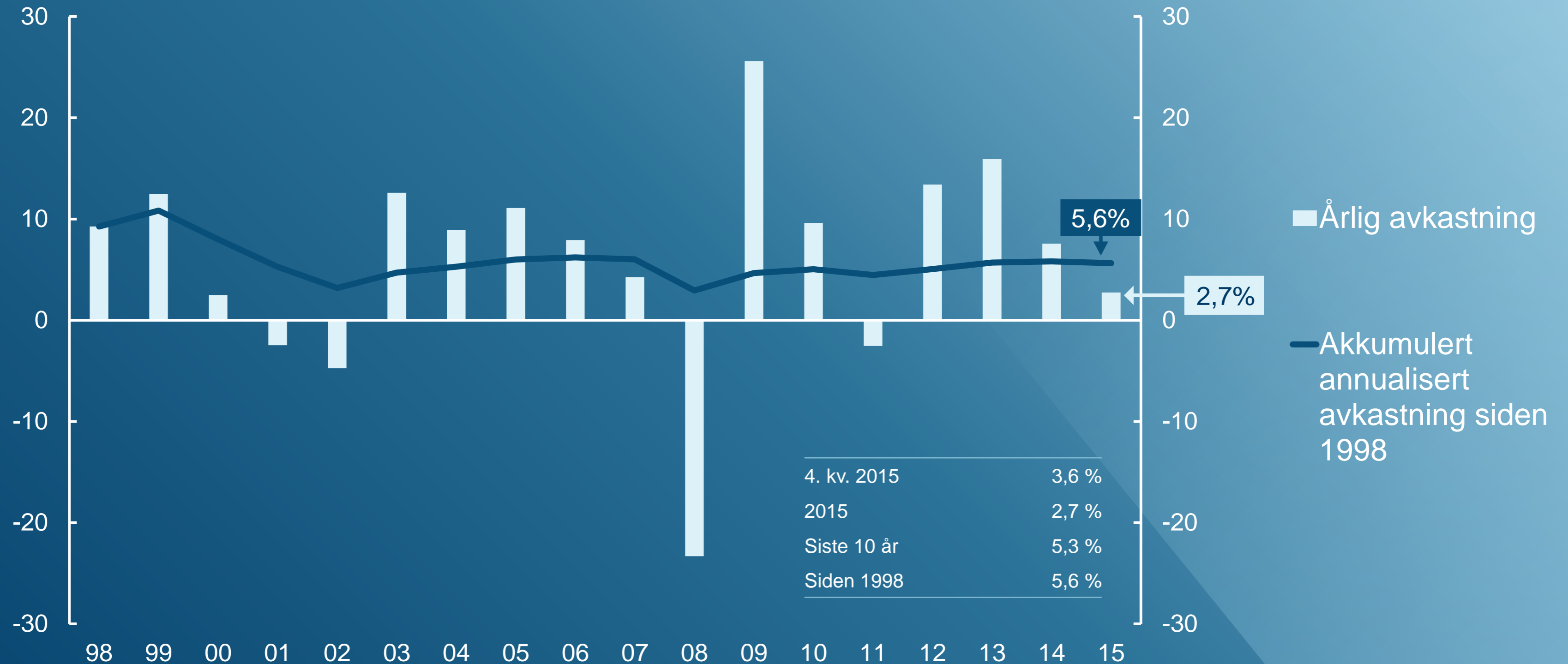

Kilde: Norges Bank Investment Management

Fondets årlige avkastning

Prosent

Kilde: Norges Bank Investment Management

Historiske nøkkeltall

Målt i internasjonal valutakurv. Prosent

	2015	Siste 10 år	Siden 1.1.1998
Brutto årlig avkastning	2,74	5,34	5,64
Årlig prisvekst	0,86	1,84	1,78
Årlige forvaltningskostnader	0,06	0,09	0,09
Årlig netto realavkastning	1,80	3,35	3,70

Kilde: Norges Bank Investment Management

Fondets årlige relative avkastning

Prosentpoeng

Kilde: Norges Bank Investment Management

Dekomponering av relativ avkastning

2015. Bidrag. Prosentpoeng

Totalt	0,45
Aksjeinvesteringene	0,52
Renteinvesteringene	-0,10

Kilde: Norges Bank Investment Management

Investeringsstrategiers relative avkastning

31.12.2015. Strategier målt enkeltvis. Prosentpoeng

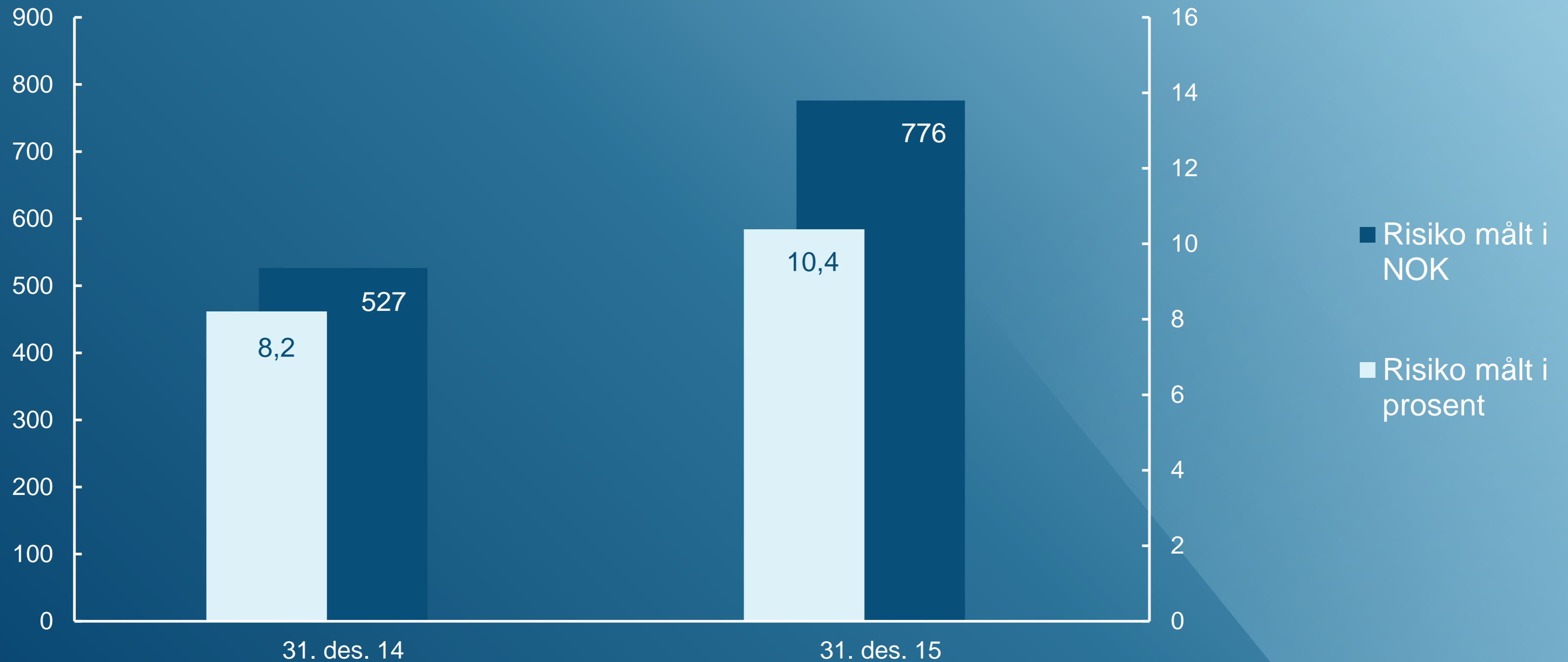
Strategi	Aksjer	Renter	På tvers av aktivaklasser	Totalt
Intern referanseportefølje	0,05	-0,17	0,00	-0,12
Allokering	0,10	0,01	0,04	0,15
Verdipapirseleksjon	0,21	0,03		0,24
Markedseksposering	0,17	0,03	-0,01	0,18
Totalt	0,52	-0,10	0,02	0,45

Kilde: Norges Bank Investment Management

Forventet absolutt volatilitet

Milliarder kroner (venstre akse) og prosent (høyre akse)

Kilde: Norges Bank Investment Management

FINANS- MARKEDENE I 2015

Aksjemarkedenes utvikling

Målt i USD (Stoxx i EUR). Indeksert (31.12.2014 = 100)

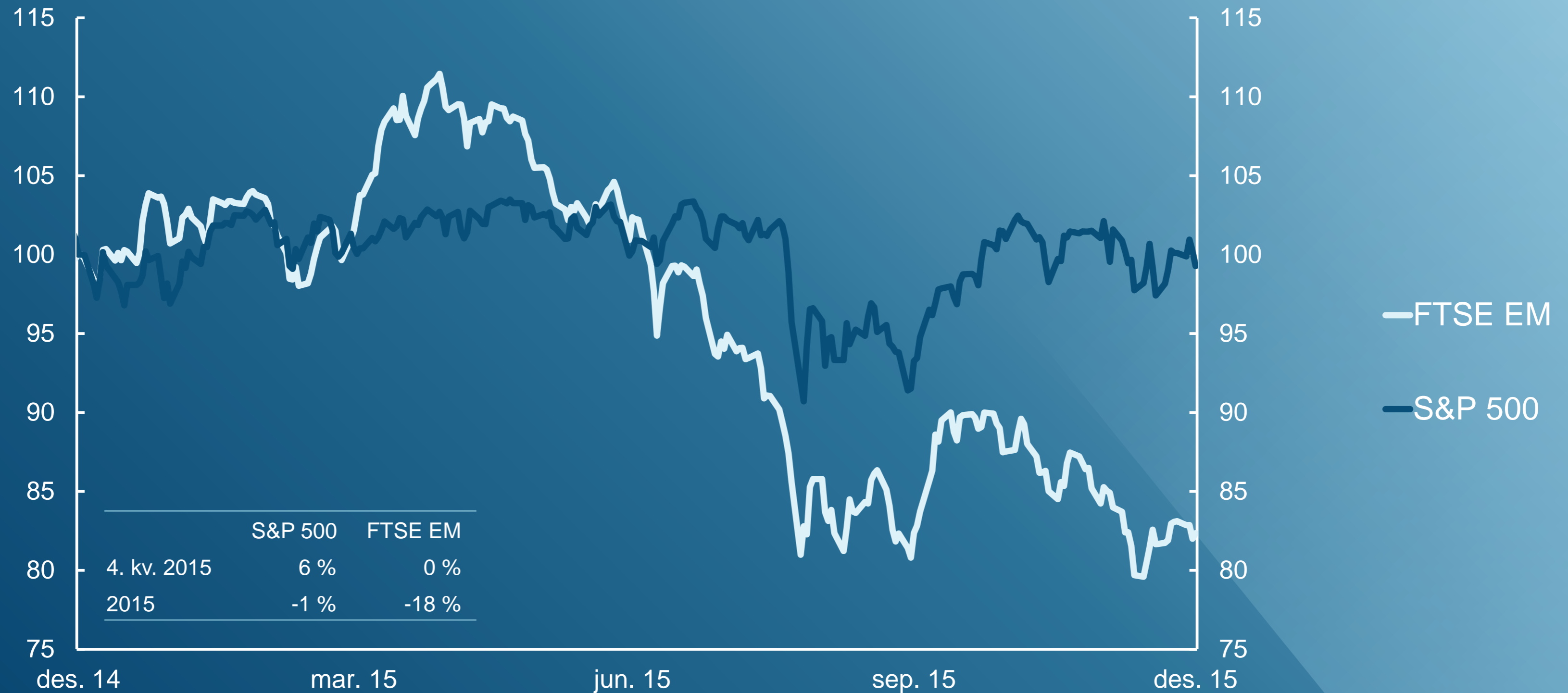

Kilde: Bloomberg

Utviklingen i fremvoksende aksjemarkeder

Målt i USD. Indeksert (31.12.2014 = 100)

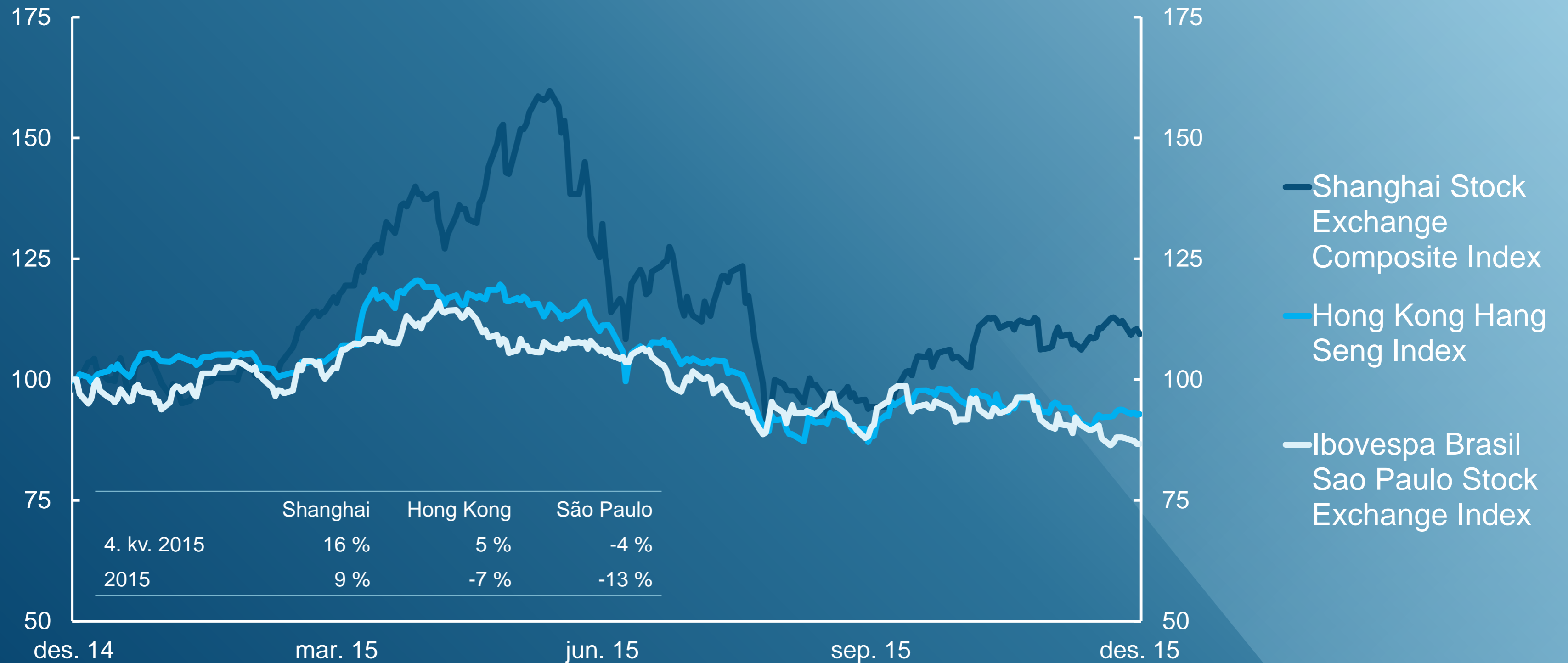

Kilde: Bloomberg

Aksjemarkedene i Kina og Brasil

Målt i lokal valuta. Indeksert (31.12.2014 = 100)

Kilde: Bloomberg

Kursutviklingen i ulike aksjesektorer

Målt i USD. Indeksert (31.12.2014 = 100)

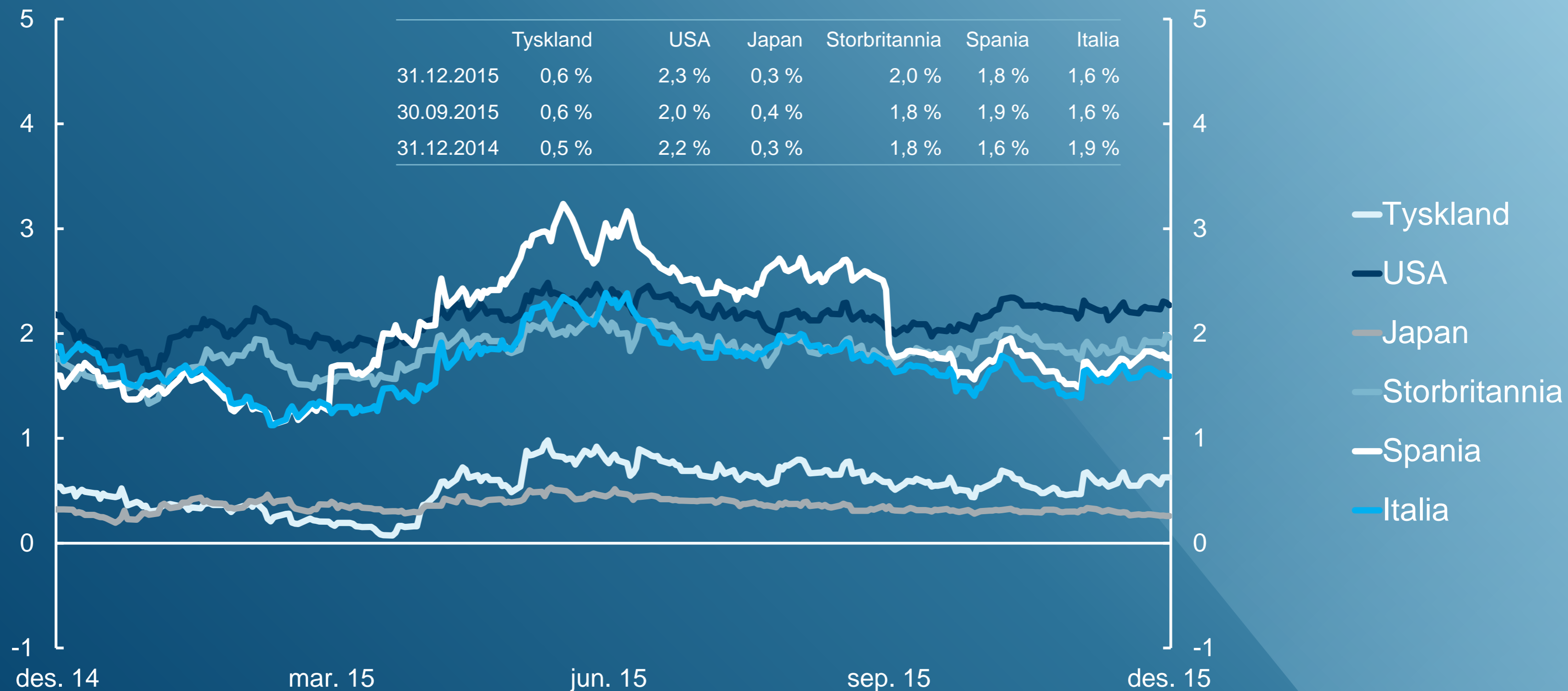

Kilde: FTSE

Lave renter

Tiårige statsobligasjoner. Prosent

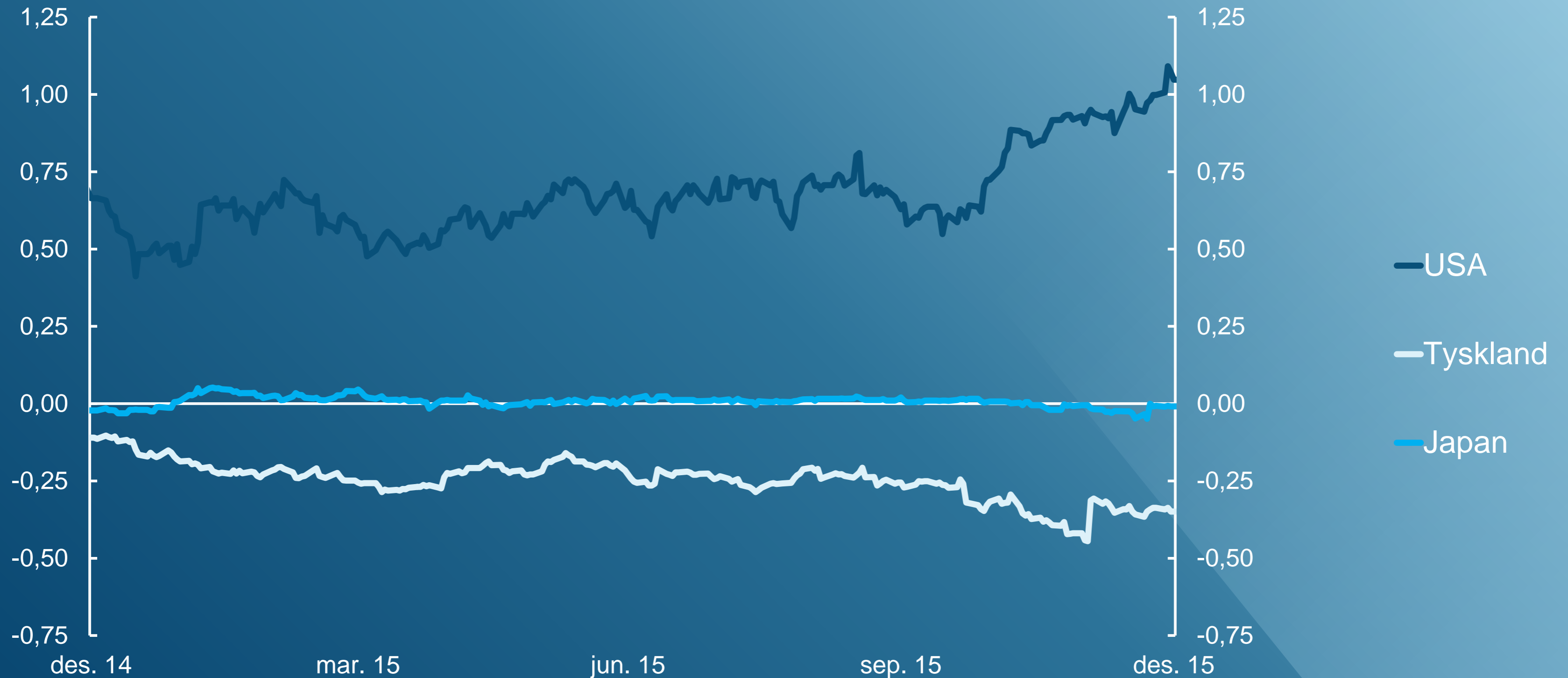

Kilde: Bloomberg

Renter på to-årige statsobligasjoner

Høyere renter i USA, lavere renter i Tyskland. Prosent

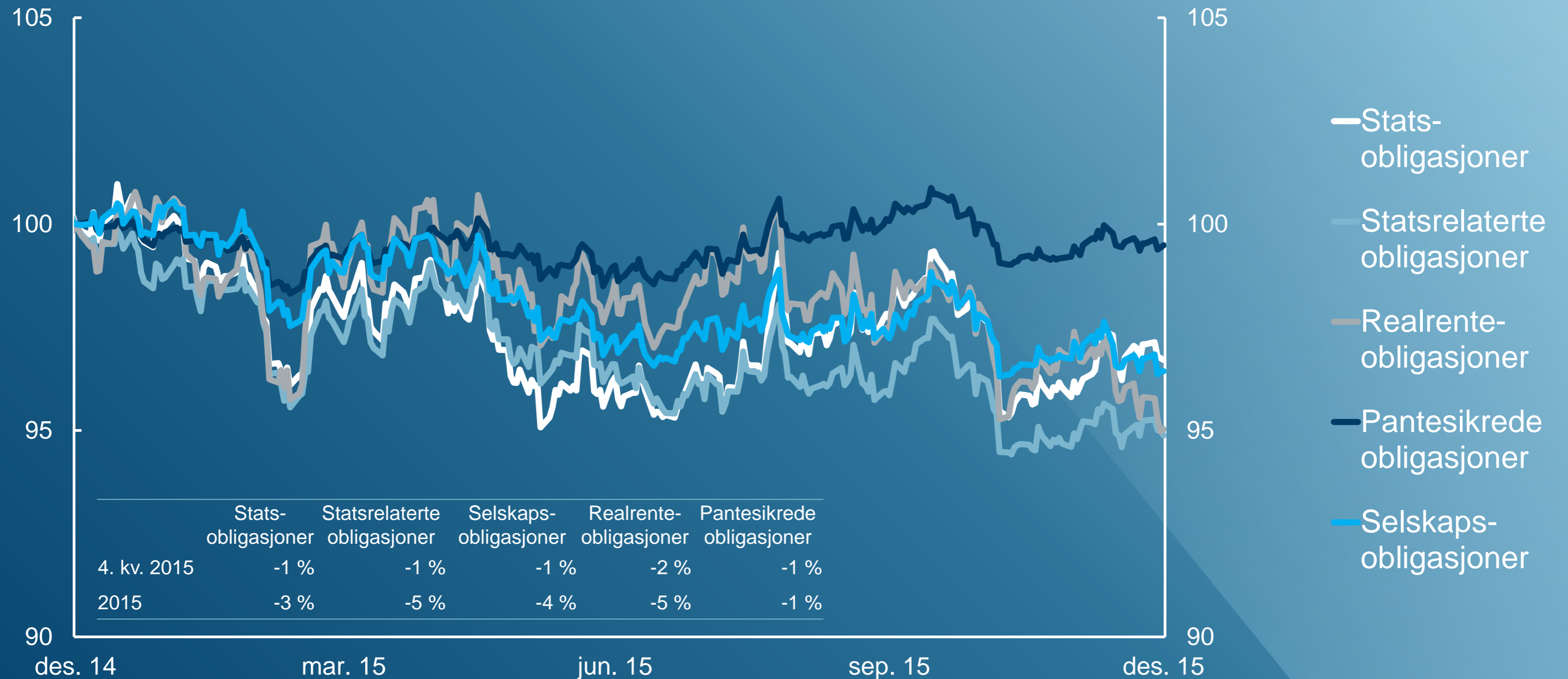

Kilde: Bloomberg

Kursutvikling for ulike typer obligasjoner

Målt i USD. Indeksert (31.12.2014 = 100)

Kilde: Barclays

Valutakurser

Svekkelse av EUR, CHF og CNY i 2015

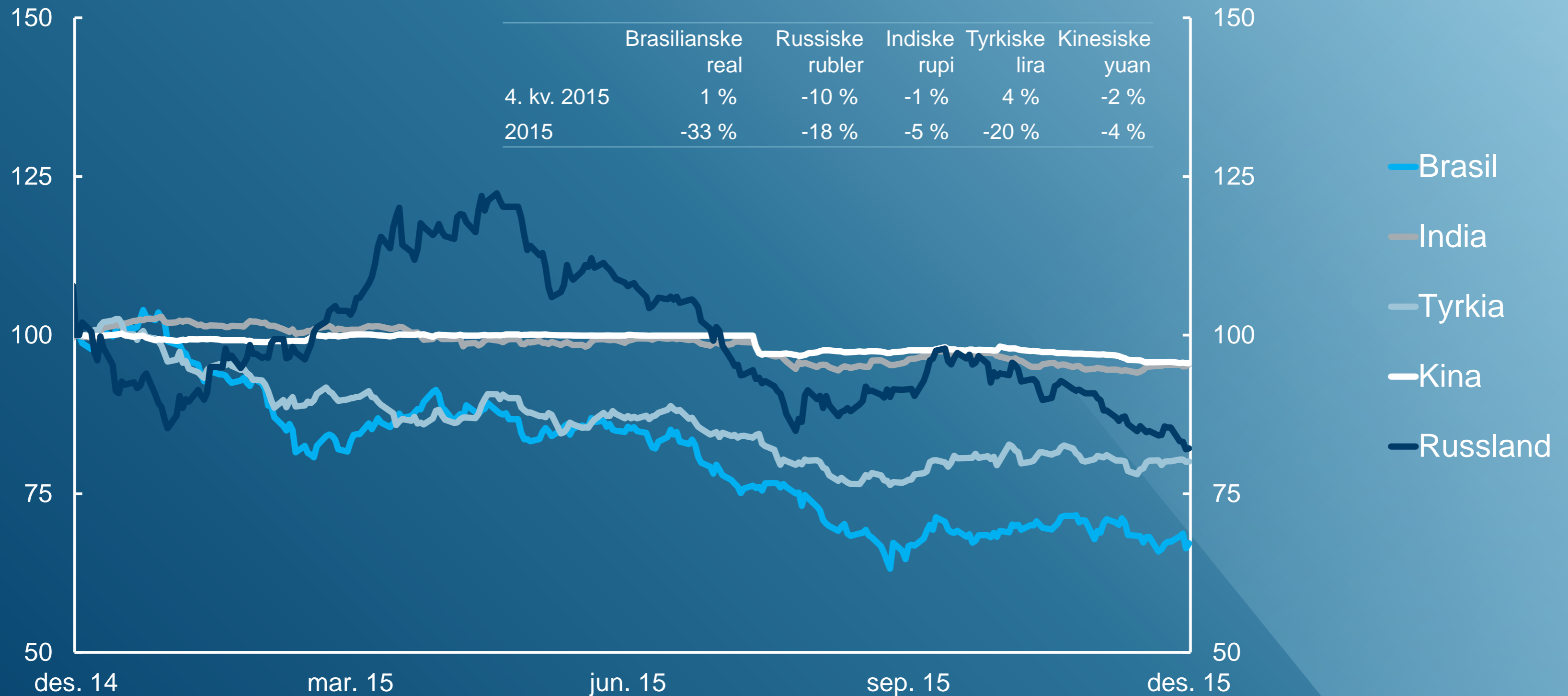

Kilde: Bloomberg

Valutakursutvikling fremvoksende land

Målt mot USD. Indeksert (31.12.2014 = 100)*

* Fallende kurve angir svakere valutakurs mot USD
Kilde: Bloomberg

Nye eiendomsinvesteringer i 2015

Totalt 10 nye transaksjoner annonsert

■ USA

- 7 transaksjoner
- Samlet verdi NOK 36,5 mrd.

■ Storbritannia

- 2 transaksjoner
- Samlet verdi NOK 5,9 mrd.

■ Europa

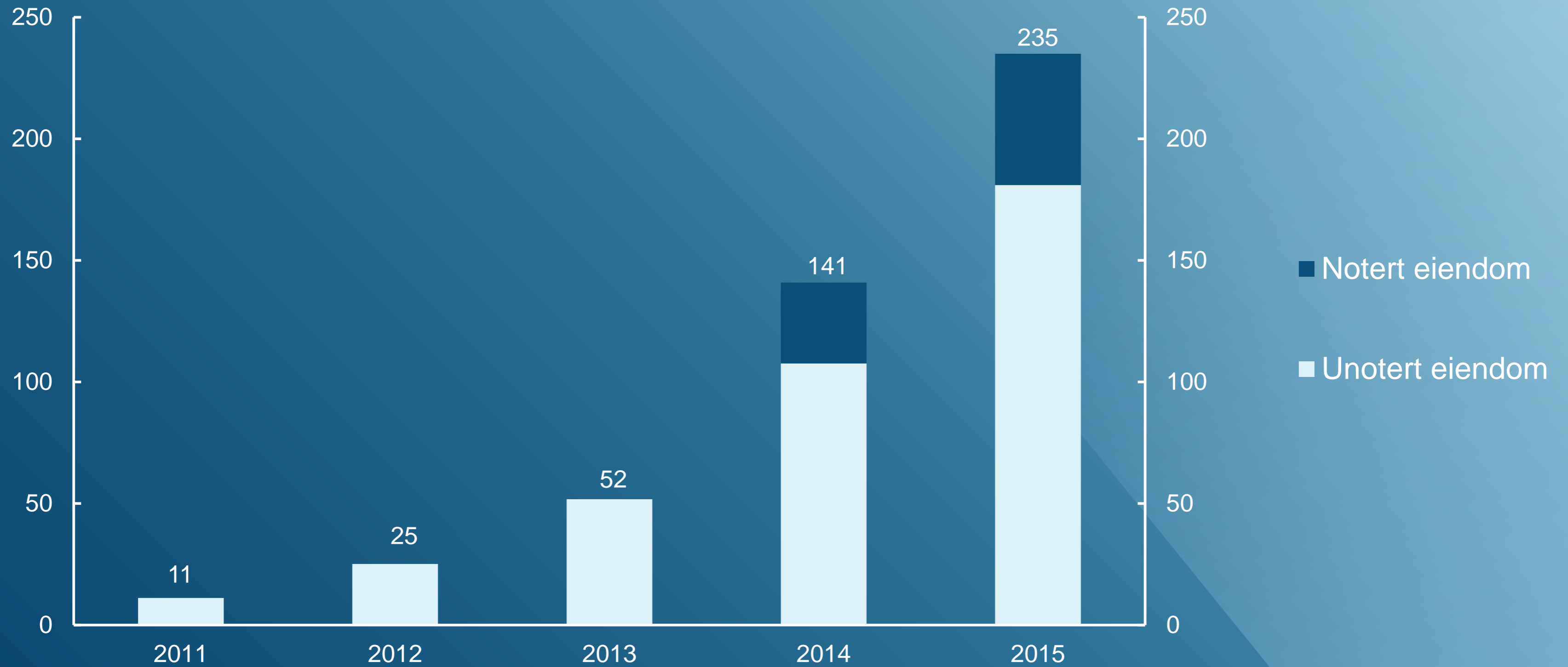
- 1 transaksjon
- Samlet verdi NOK 1,3 mrd.

Kilde: Norges Bank Investment Management

Eiendomsinvesteringer

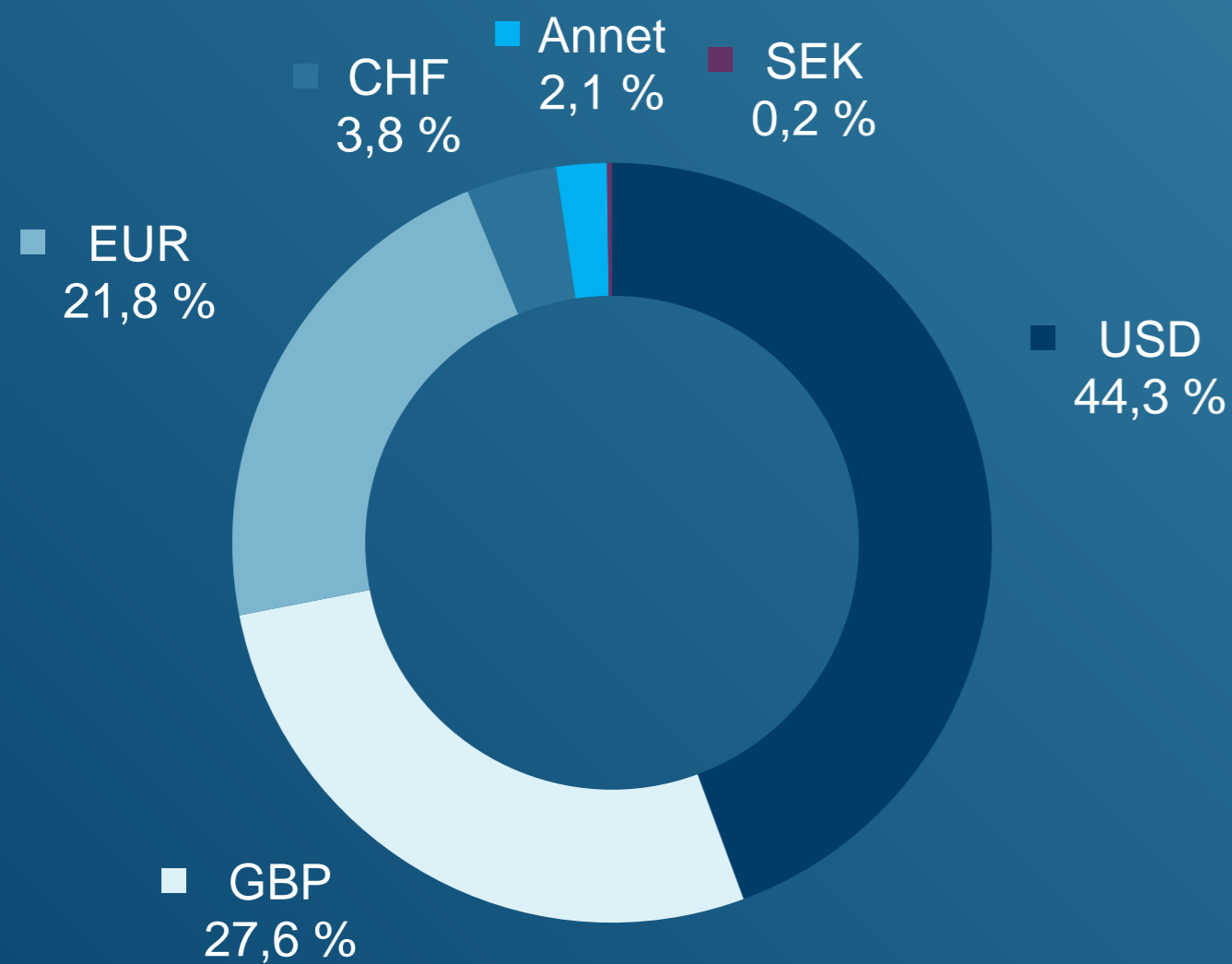
Markedsverdi ved årsslutt i milliarder kroner

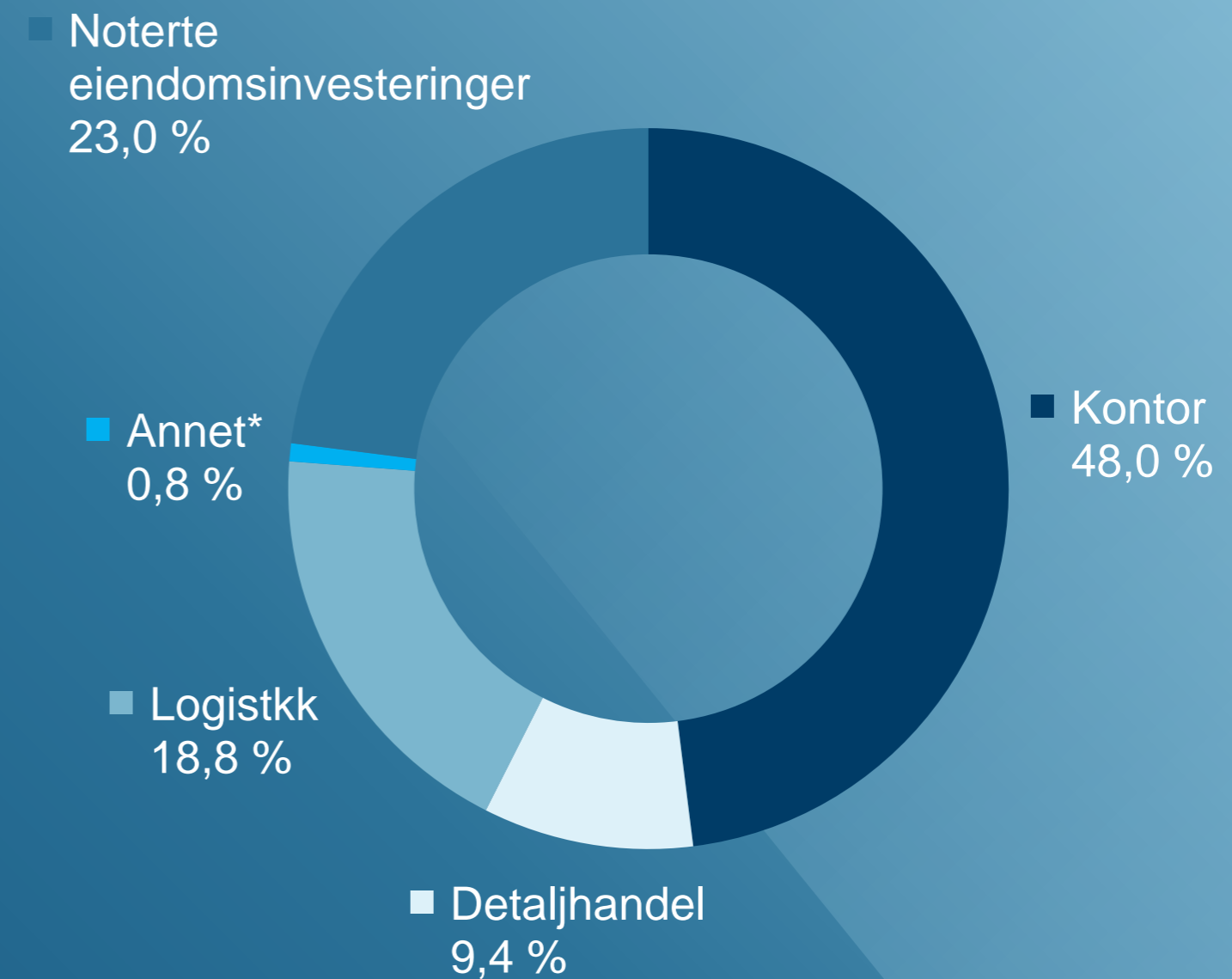
Kilde: Norges Bank Investment Management

Eiendomsporteføljen per 31.12.2015

Fordeling på valutaer og sektorer

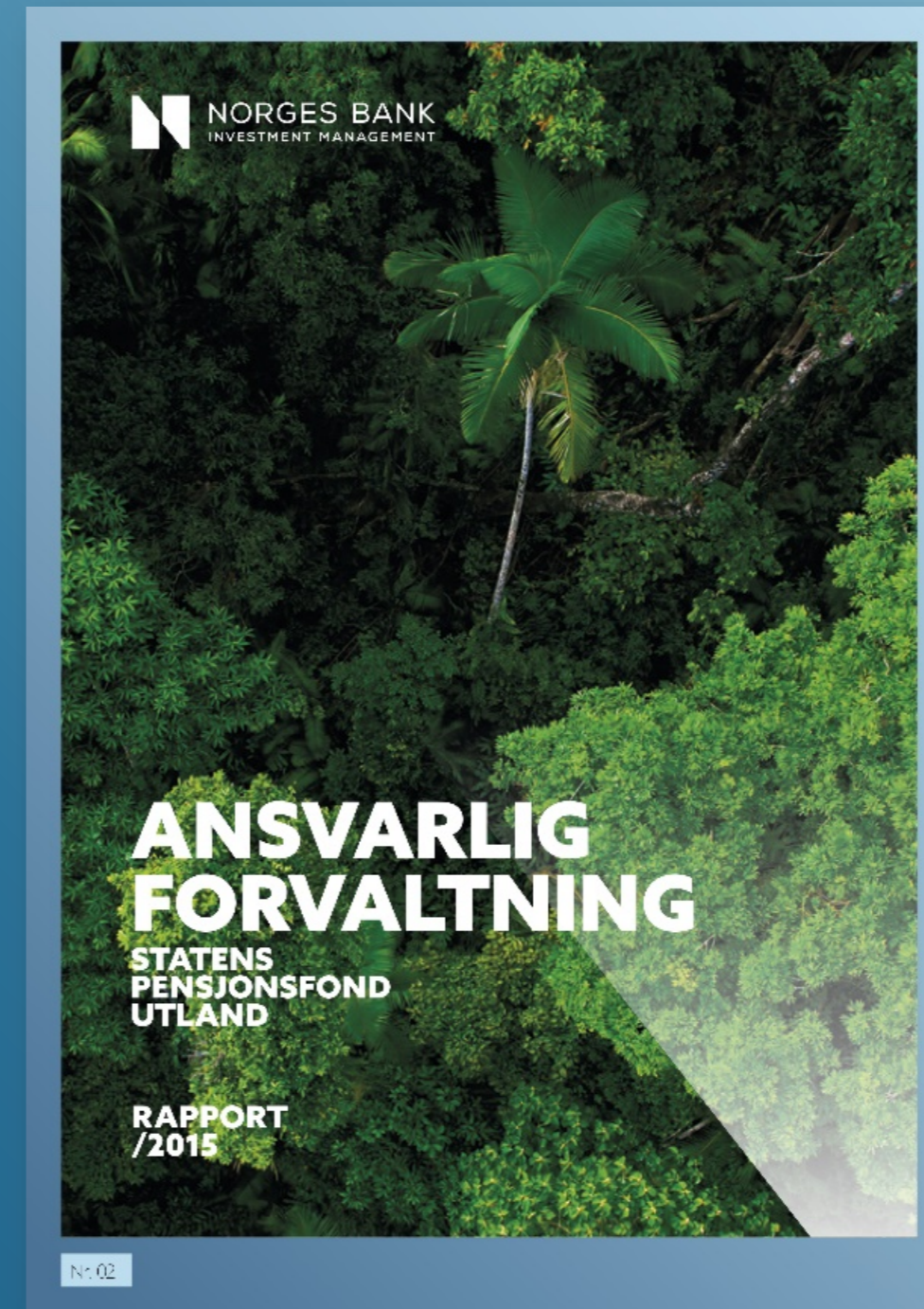
* Bankinnskudd og andre fordringer

Kilde: Norges Bank Investment Management

Ansvarlig forvaltning 2015

- Vi jobbet med standardsetting
- Vi stemte på 11 562 generalforsamlinger
- Vi hadde 3 520 selskapsmøter

Observasjon og utelukkelse i 2015

Endringer fra 31.12.2014 til 31.12.2015

▪ Utelukkelse

- Daewoo International Corp
- POSCO
- Genting Berhad
- IJM Corporation
- ZTE Corp

▪ Observasjon

- PT Astra International Tbk

Risikobasert nedsalg

Hovedkategori	Tema	2015	2014 og tidligere
Klimagassutslipp	Oljesandproduksjon	0	5
	Kullutvinning rettet mot elektrisitetsproduksjon	11	14
	Sementproduksjon	8	2
	Kullbasert elektrisitetsproduksjon	16	1
	Annet	7	0
Avskoging	Palmeoljeproduksjon i Malaysia og Indonesia	2	27
	Kullgruver i Indonesia	0	11
	Kullgruver i India	1	5
	Papirproduksjon	4	0
Vann	Gullgruver	0	16
	Generell gruvedrift	9	17
	Mountain-top removal	0	2
Sosiale og styringsrelaterte forhold	Byggsektoren	9	0
	Korrupsjon	5	0
	Annet	1	14
		73	114

Kilde: Norges Bank Investment Management

Miljørelaterte mandater

Investeringer i 224 selskaper

Hovedkategori	Undergrupper	Antall selskaper	Samlet beløp (mrd NOK)
Lavutslippsenergi og alternative drivstoff	Fornybar energi	54	6,7
	Lavutslipps-energi	19	10,9
	Lavutslipps- drivstoff	14	1,5
Ren energi og energieffektiviserings-teknologi	Kraftproduksjon	3	1,2
	Transport	10	3,5
	Bygninger	9	5,4
	Industri	45	8,2
Naturressursforvaltning	Vann	35	8,8
	Avfallshåndtering og utslippsreduksjon	9	3,6
	Bærekraftig landbruk	7	2,5
	Andre	19	1,5*
		224	53,8

*Summen inkluderer kontanter
Kilde: Norges Bank Investment Management

Forvaltningskostnader

Basispunkter

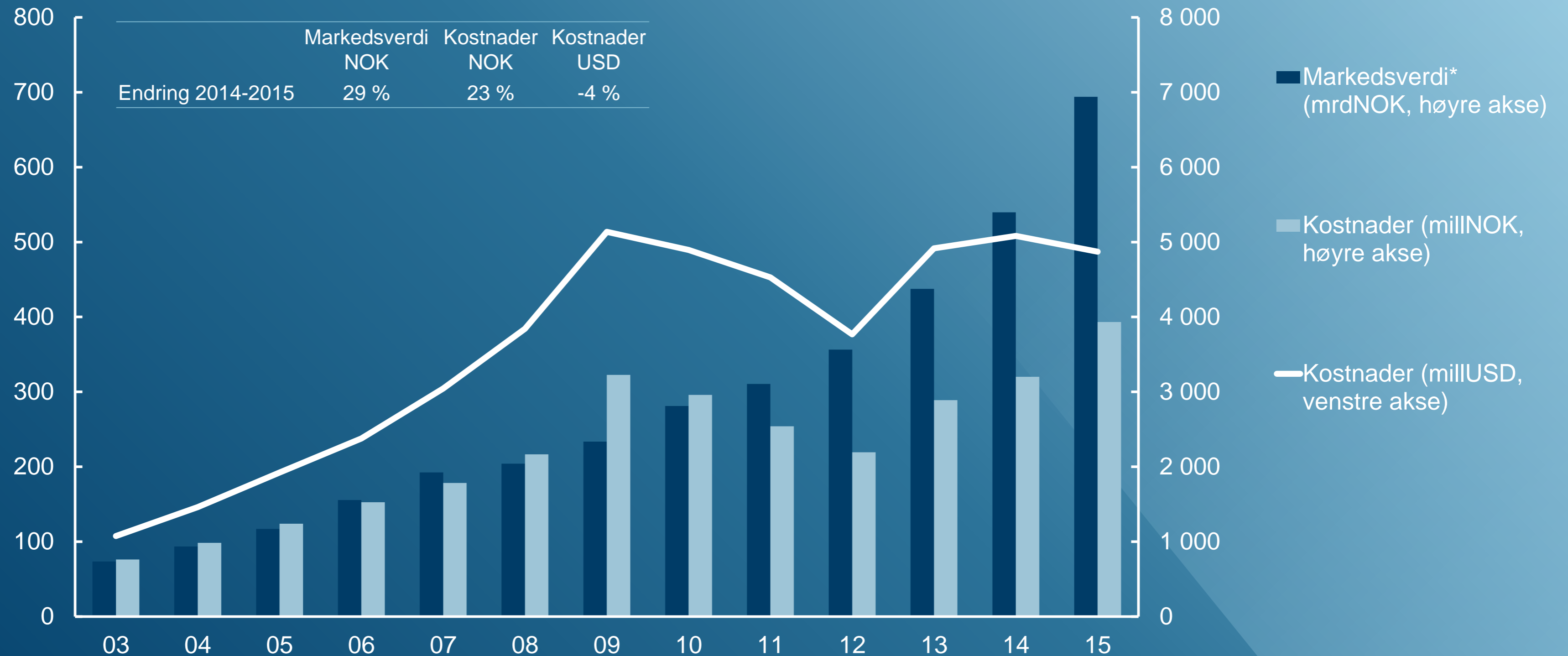

Kilde: Norges Bank Investment Management

Markedsverdi og forvaltningsgodtgjøring

Godtgjøring i millioner valutaenheter

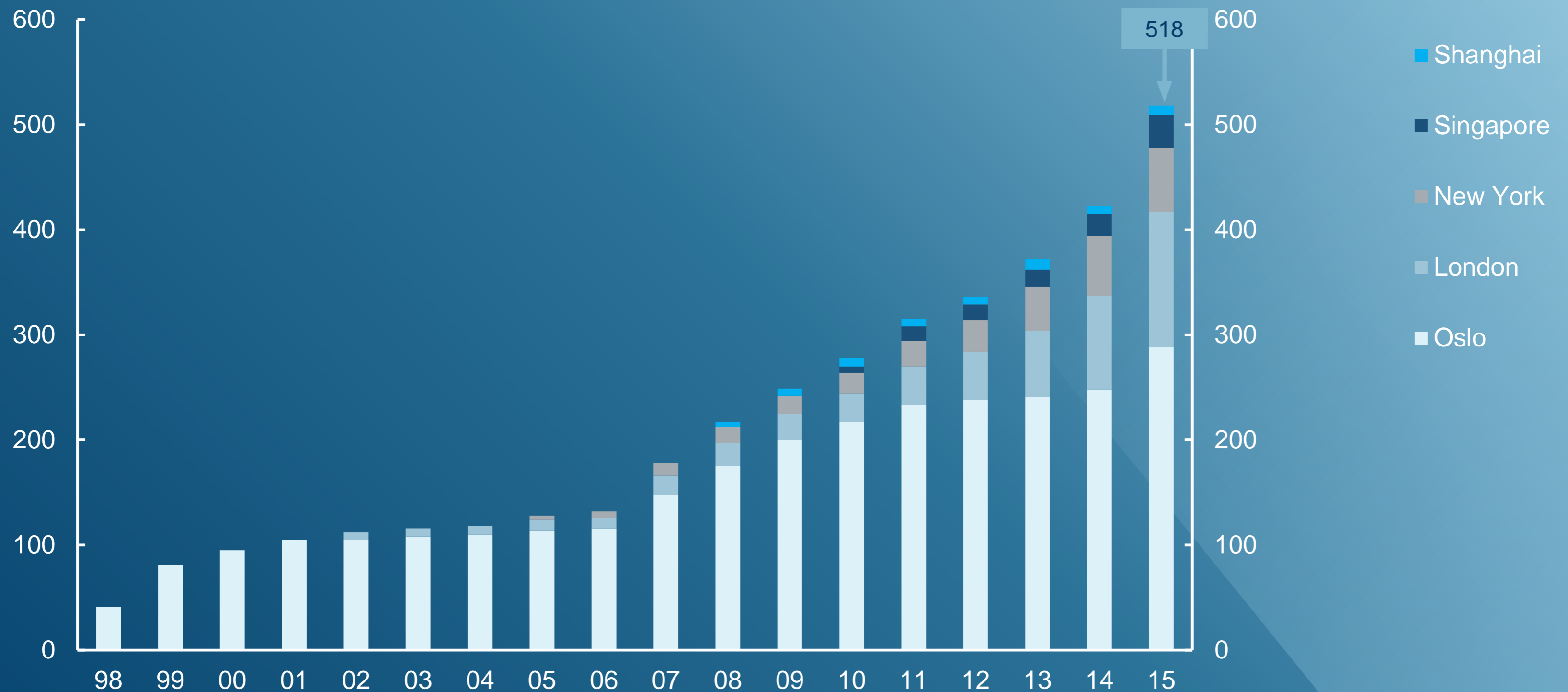

* Gjennomsnittlig markedsverdi for vedkommende år
Kilde: Norges Bank Investment Management

Ansatte etter kontor

Antall per 31.12.2015*

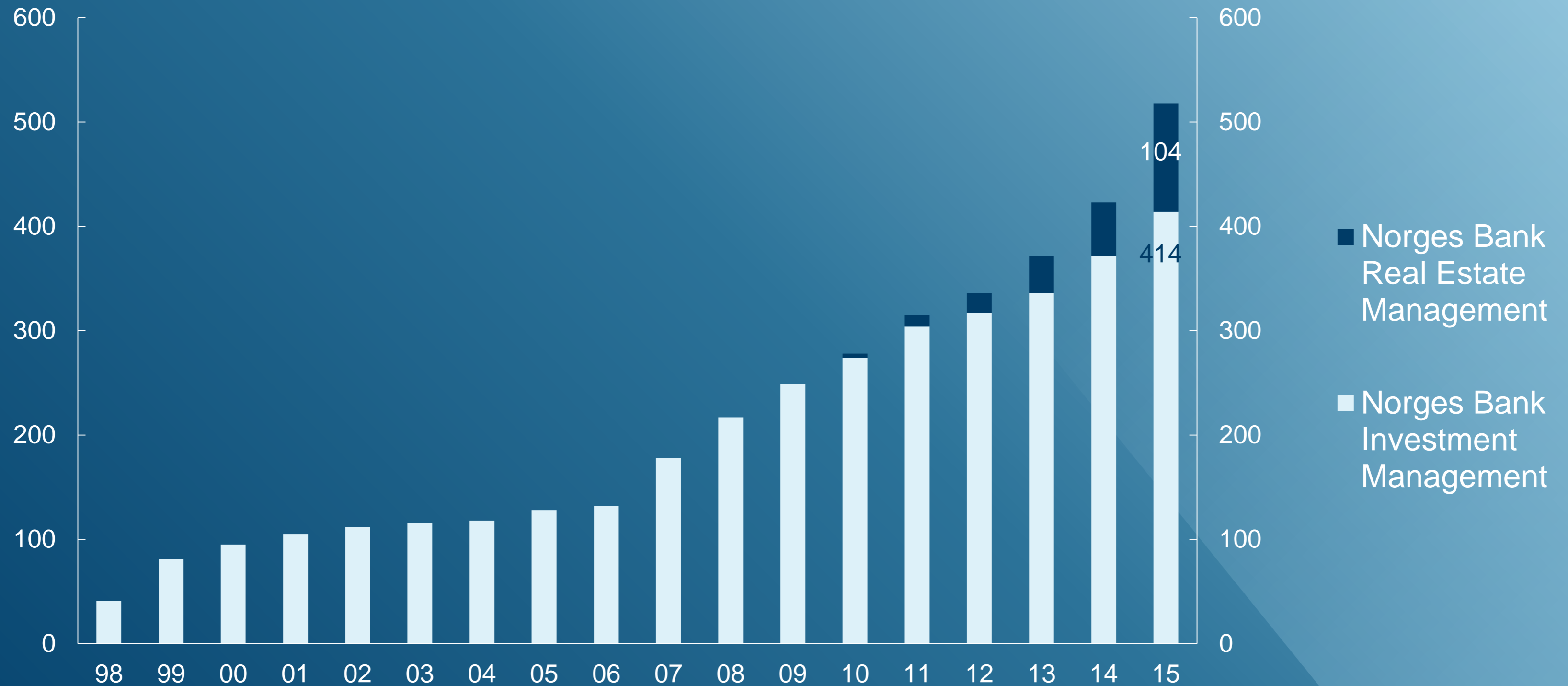

Kilde: Norges Bank Investment Management
*Eksklusive ansatte i datterselskaper

Antall ansatte

Antall per 31.12.2015*

Kilde: Norges Bank Investment Management
*Eksklusive ansatte i datterselskaper

Offentlige råd, dokumenter og rapporter

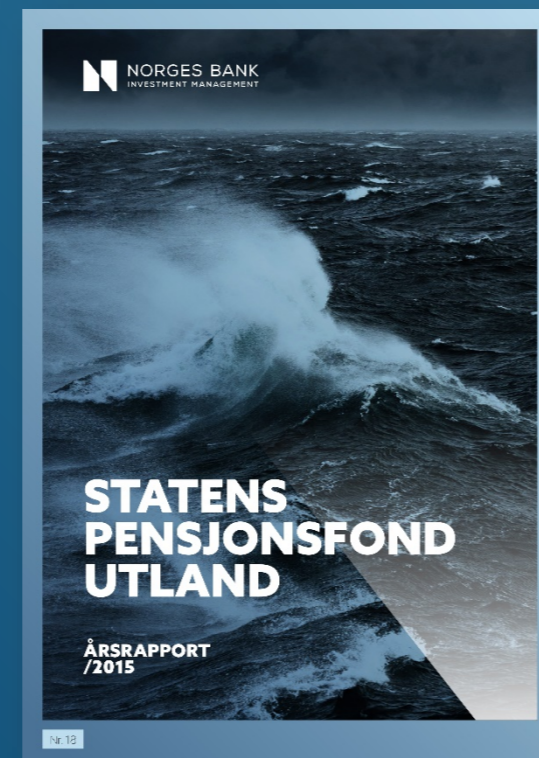
Kategorier

- Brev til Finansdepartementet
 - Råd om fondets investeringer
- Diskusjonsnotater
 - Analyser som kan danne grunnlag for fondets investeringsstrategi og råd til Finansdepartementet
- Forvalterperspektiv
 - Fondets synspunkter og innspill på temaer knyttet til finansindustrien
- Forventningsdokumenter
 - Fondets forventninger til selskaper innenfor særskilte fokusområder
- Posisjonsnotater
 - Fondets syn på særskilte temaer innenfor eierskapsutøvelsen
- Offentlige rapporter

Publisering rapporter

- Fondets årsrapport – pressekonferanse 9. mars 2016
- Utvidet rapport om avkastning og risiko – presseseminar 16. mars 2016
- Utvidet rapport om unoterte eiendomsinvesteringer – presseseminar 13. april 2016

Hovedpunkter

- Avkastningen var 2,7 prosent i 2015
 - Aksjeinvesteringene 3,8 prosent
 - Renteinvesteringene 0,3 prosent
 - Eiendomsinvesteringene 10,0 prosent
- Avkastningen for aksje- og renteinvesteringene var 0,5 prosentpoeng høyere enn avkastningen på referanseindeksene
- Markedsverdien av fondet steg med 1 044 milliarder kroner til 7 475 milliarder kroner
- Ved utgangen av året var aktivafordelingen
 - Aksjeinvesteringene 61,2 prosent
 - Renteinvesteringene 35,7 prosent
 - Eiendomsinvesteringene 3,1 prosent

STATENS PENSJONSFOND UTLAND

ÅRSRAPPORT 2015

PRESSEKONFERANSE
OSLO, 9. MARS 2016

